

Vad är phishing (Engelska) – Nätfiske (Svenska)?

Vad betyder nätfiske och hur fungerar det?

Här är fem goda råd om hur du undviker att drabbas.

”Grattis! Du har just blivit utvald!” står det i ämnesfältet i det mejl som precis kom. Allt du behöver göra för att ta hem vinsten är att klicka på länken som finns i brevet.

Gör inte det, för du är på gång att gå i nätfiskefällan.

Fenomenet nätfiske är inte nytt, men det tar sig hela tiden nya former. Målet är dock alltid detsamma: Att lura av dig pengar eller information som kan omsättas i pengar.

Vad är nätfiske?

Nätfiske är det svenska ordet för phishing, som beskriver bedragares försök att få dig på kroken med lockande erbjudanden eller hot.

Bedragarna vill alltid åt pengar och för att komma åt dina pengar försöker de sno dig på allt möjligt, från inloggningsuppgifter till Netflix (kan säljas för pengar) till att lura dig att ange kontokortsnummer, så att de kan göra inköp i ditt namn.

E-postbedragare kan utge sig att vara från Skatteverket eller PostNord och de använder gärna officiella logotyper för att verka trovärdiga.

Mejlen innehåller alltid en länk eller en bifogad fil som de hoppas att du ska klicka på för att ge dem känslig information som kan omsättas i pengar.

Följande nätfiskeämnen är de vanligaste i omlopp just nu

Säkerhetskontroll av lösenord

Regler för semesterersättning har uppdaterats

Viktigt: Ändring i klädkod

Kvitto för ACH-betalning

Test av larmsystem

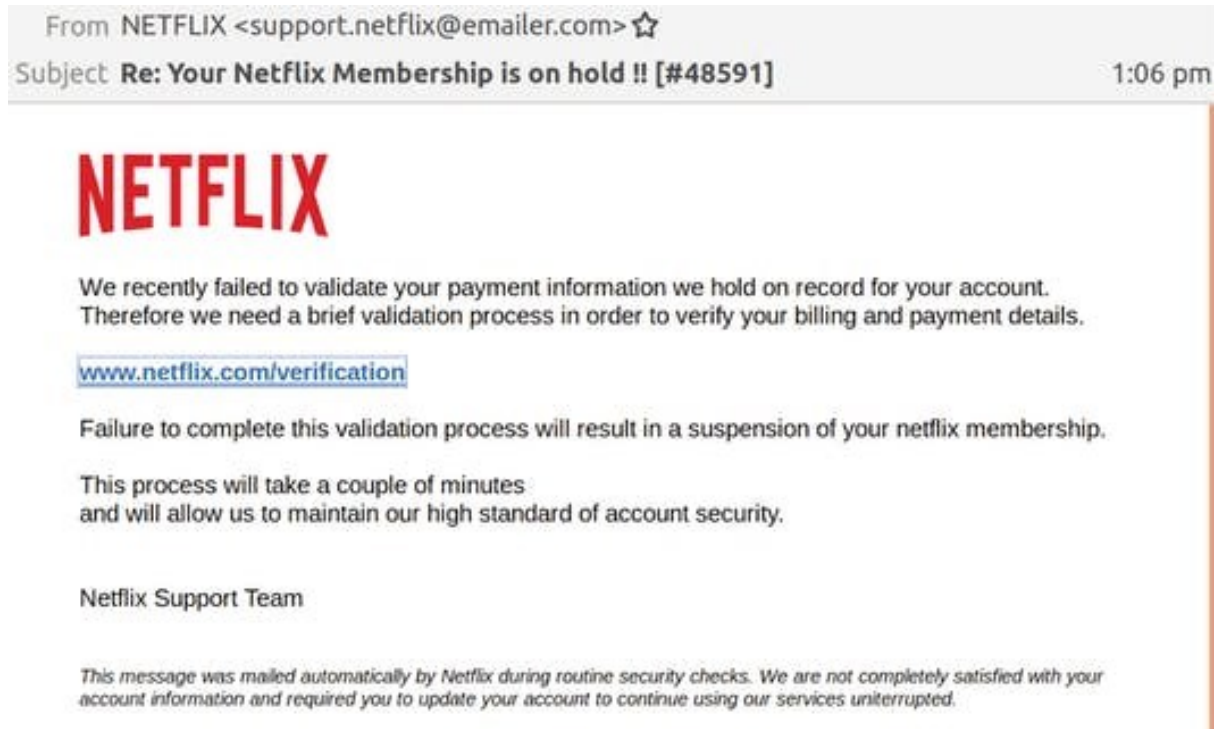
Planerad serveruppdatering – ingen internetuppkoppling

Uppdaterade rutiner för hemarbete i coronatider

Scannad bild från MX2310U@domain

Säkerhetsvarning

5 goda råd för att undvika nätfiske

1. Kontrollera avsändaren

Kontrollera avsändaradressen. Det är ett enkelt sätt att se om brevet verkligen kommer från rätt håll.

Det gäller att kontrollera e-postadressen noga eftersom den kan efterlikna en riktig e-postadress. Se exemplet ovan.

Vid en snabb koll ser brevet nedan verkligen ut att komma från Netflix, men det gör det inte. Titta på adressen efter @-tecknet. Hade brevet varit från Netflix skulle det stå netflix.com där. Är du det minsta tveksam ska du inte klicka på något i brevet. Gå till företagets hemsida, i detta fall Netflix, och kontrollera informationen där.

NÄTFISKE

Detta är ett bra exempel på nätfiske. Logotypen finns där och brevet ser trovärdigt ut, men en titt på avsändaradressen visar att något inte stämmer.

Kontrollera också länken genom att peka på den, inte klicka, för att se vart den leder.

2. Lita inte på filer eller länkar

Om ett mejl uppmanar dig att öppna den bifogade filen eller klicka på en länk i brevet ska alla varningsklockor ringa direkt.

Peka på länken (klicka inte) för att se om den ser äkta ut och öppna aldrig en fil innan du har kontrollerat med avsändaren att den är okej.

3. Bedöm grammatiken

I takt med att översättningsrobotarna blir allt bättre, blir också bedragare allt duktigare på att få till ett relativt bra språk i sina bluffmejl. Men Google Translate är långt ifrån ofelbar.

Läs breven och var uppmärksam på språkliga underligheter. Dåligt språkbruk är en varningssignal för att något är fel.

Och kom för allt i världen ihåg att även välformulerade mejl kan vara bluffar.

4. Grattis till vinsten

Nej, du har inte vunnit en ny Ferrari eller 10 miljoner euro i något lotteri.

Den första frågan du ska ställa dig är om du ens har varit med i någon tävling?

Var extremt kritisk inför alla mejl som lovar stora eller små vinster. Det rör sig nästan undantagslöst om bluffar. Bedragarna lockar dig med att betala en symbolisk summa för någon form av omkostnader eller så kräver de ingående personlig information för att de ska kunna skicka dig vinsten – som aldrig kommer eftersom den inte finns.

Och, varför skulle någon avdankad afrikansk prins mejla dig för att få hjälp att smugla ut 20 ton guldtackor?

5. Sunt förnuft

Vid den allra minsta lilla misstanke om att något är fel – radera brevet och glöm bort det.

Och kom ihåg att **ALDRIG** dela viktig information som kontokortsnummer, CVV/CVC-nummer, kontonummer, personnummer eller liknande någon annanstans än på webbsidor som du VET är de rätta, till exempel Skatteverket eller hos de stora och kända webbutikerna.

Ingen bank kommer någonsin ringa upp en kund och be dem logga in med Bank-ID medan de väntar i telefon. Får du ett sådant samtal är det en bluff som ska anmälas till polisen.